

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG LEGFELSŐBB BÍRÓSÁGA
mint felülvizsgálati bíróság

Gfv.IX.30.204/2008/8.szám

A Magyar Köztársaság Nevében !

A Legfelsőbb Bíróság mint felülvizsgálati bíróság dr. Czirmes György ügyvéd által képviselt felperesnek a személyesen eljáró I. r., III. r., XIII. r.

dr. Csobánci Eszter ügyvéd által képviselt II. r., IX. r., X. r.,

dr. Hajnal László ügyvéd által képviselt IV. r., V. r., VI. r., VIII. r.,

dr. Léhmann György ügyvéd által képviselt VII. r.,

dr. Boda Veronika ügyvéd által képviselt XII. r. alperesek ellen szerződés teljesítése iránt a Fővárosi Bíróság előtt 8.UP.633.229/2005. szám alatt indult és másodfokon a Fővárosi Ítéltábla 6.Pf.20.496/2007/9. számú ítéletével befejezett perében az említett jogerős ítélet ellen a felperes által benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság mint felülvizsgálati bíróság a Fővárosi Ítéltábla 6.Pf.20.496/2007/9. számú ítéletének felülvizsgálati kérelemmel támadott rendelkezését hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg a X. r. alperesnek 15 nap alatt 10.000 (Tízezer) forint felülvizsgálati perköltséget.

Ez ellen az ítélet ellen további jogorvoslatnak nincs helye.

I n d o k o l á s :

Az alperesek marasztalására irányuló keresetet előterjesztő felperes a X. r. alperest 1,624.000 Ft és járulékai megfizetésére kérte kötelezni "megbízás és/vagy a megbízás nélküli ügyvitel vagy jogalap nélküli gazdagodás alapján".

Az elsőfokú bíróság 26. sorszámú ítéletével az I., II., IV., V., VI., VII., VIII., IX. és XIII. r. alpereseket marasztalta a felperes javára, a felperes ezt meghaladó keresetét pedig elutasította. A X. r. alperessel szembeni kereset elutasítását azzal indokolta, hogy a felperes nem tudta a perben bizonyítani, hogy a megbízási jogviszony közte és a X. r. alperes között létrejött volna, így annak tartalma és összepszerűsége sem bizonyított. A X. r. alperes ugyan 2004. november 2-án adott meghatalmazást a felperes részére, de a csatolt tényvázlatot nem írta alá, és azon az állítólagos megbízás tárgyát képező ingatlan helyrajzi száma sem szerepel. Erre tekintettel nem lehet megállapítani, hogy a felperes megállapodott a X. r. alperessel a megbízás lényeges feltételeiben.

A felperes és a VII. r. alperes fellebbezése alapján eljáró másodfokú bíróság az első fokú ítélet fellebbezett rendelkezéseit helybenhagyta. A másodfokú bíróság szerint a felperes a X. r. alperessel szembeni keresetét a Megyei Közigazgatási Hivatal előtt 29/2005. szám alatt folyamatban volt pótkisajátítási eljárásban kifejtett tevékenységével összefüggésben terjesztette elő. A X. r. alperes által 2004. december 2-án aláírt ügyvédi meghatalmazás viszont egy korábbi kisajátítási eljárásra vonatkozó képviselőre szolgált, tehát nem bizonyítja azt, hogy a felperes és a X. r. alperes között a perbeli igény alapjául szolgáló közigazgatási eljárásban való ügyvédi képviselői tevékenység ellátására is létrejött a megbízási jogviszony.

A felperes az elsőfokú bíróságtól tájékoztatást kapott arról, hogy őt terheli a megbízási jogviszony létrejöttének bizonyítása, de csak fellebbezéséhez csatolta, és pedig nem a jogszabálysértés alátámasztása céljából, - hanem az első fokon megállapított tényállástól eltérő tényállás megállapítása érdekében - a X. r. alperes 2003. szeptember 24-én kelt levelét. Mivel az új bizonyíték előadását a Pp. 235.§ (1) bekezdés második és harmadik mondata is kizárta, a másodfokú bíróság a bizonyítékok mérlegelésénél ezt a levelet figyelmen kívül hagyta.

A felperes fellebbezésében hivatkozott - a közigazgatási eljárásban készült - jegyzőkönyvek sem bizonyítják, hogy a felperes a X. r. alperes képviselőjében eljárta volna. A tárgyalásokon ugyanis dr. K. G. ügyvéd volt jelen, az pedig nem bizonyította, hogy a X. r. alperes képviselőjében is nyilatkozott volna.

A másodfokú bíróság szerint helytállóan állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a felperes és a X. r. alperes között megbízási jogviszony létrejött nem nyert bizonyítást, és a jegyzőkönyvek alapján azt sem lehet megállapítani, hogy a felperes eljárta volna a X. r. alperes képviselőjében, ezért a megbízás nélküli ügyvitel és a jogalap nélküli gazdagodás címén előterjesztett kereset is alaptalannak minősül.

A felperes felülvizsgálati kérelmében azt kérte, hogy a Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítélet részbeni megváltoztatásával hozzon új, a X. r. alperes marasztalásáról szóló határozatot. Felülvizsgálati kérelmét a következőkkel indokolta:

A X. r. alperessel utólag fizetendő sikerdíjban állapodott meg a felperes. A megbízási szerződés megkötésekor a X. r. alperes aláírt egy ügyvédi meghatalmazást, mely a közigazgatási eljárásban csatolásra került, a közigazgatási tárgyaláson pedig a felperes helyetteseként dr. K. G. ügyvéd járt el, és nyilatkozott a X. r. alperes nevében. Ügyvédi megbízás létrejötté hiányában nyilván nem járhatott volna el a közigazgatási eljárásban a felperes. A megbízási jogviszony akár szóban is ráutaló magatartással létrejöhet. Az eljáró bíróságok a Pp. 163.§-ába ütközően hallgattak az ügyvédi meghatalmazás létrejöttéről, a Ptk. 474.§ (2) bekezdését megsértve vonták kétségbe a megbízási jogviszony létrejöttét. Ez sértette a Pp. 206.§-ában írtakat is, mert miután a X. r. alperes a közigazgatási eljárásban megtartott tárgyaláson nem tiltakozott az ellen, hogy a felperes nyilatkozzon a X. r. alperes nevében, a megbízási jogviszony hiányát nem lehetett volna megállapítani. Ez a megállapítás azért is okszerűtlen volt, mert ugyanilyen formájú és tartalmú tényvázlatok alapján ugyanebben az időszakban más alperesek vonatkozásában a megbízási jogviszony létrejöttét a bíróság megállapította. Az ügyvédi tevékenység ingyenes jogviszonynak minősítése sérti a Ptk. 487.§-ában írtakat is.

Sérti a jogerős ítélet a Pp. 235.§ (1) bekezdését is, a perbeli esetben figyelembe kellett volna venni a X. r. alperes felpereshez intézett levelét.

A X. r. alperes marasztalásának helye lett volna megbízás nélküli ügyvitel vagy jogalap nélküli gazdagodás jogcímén is. A felperes volt az, aki a M-7-es autópálya kisajátítása kapcsán már a XII. r. alperessel folytatott egyeztetés során "feltornázta az árakat" 36-460 Ft/négyzetméterre, majd a bíróság előtt 600 Ft/négyzetméterre. Ennek volt köszönhető, hogy a X. r. alperes tulajdonát is képező kőröshegyi ingatlanok kisajátítása során a kártalanításra már 600 Ft/négyzetméter összegben került sor. Az ítéletek emiatt sértik a Ptk. 484.§-át és a Ptk. 361.§ (1) bekezdésének rendelkezését is.

A X. r. alperes a jogerős ítélet hatályában való fenntartását kérte.

A felülvizsgálati kérelem alaptalan, a jogerős ítélet a felülvizsgálati kérelemben megjelölt okokból nem jogszabálysértő.

Az ügyvédekről szóló 1998. évi XI. törvény 23.§ (1) bekezdése szerint az ügyvéd és a megbízó között a megbízás akkor jön létre, ha a felek megállapodtak a megbízás tartalmában, a megbízási díjban és az előrelátható költségekben. A bizonyítékok helyes mérlegelésével vonta le a jogerős ítélet azt a helytálló következtetést, hogy a perbeli esetben nem lehetett megállapítani a

megbízási jogviszony létrejöttét. A 2003. augusztus 22-ei keltezéssel elkészített, majd 2003. szeptember 12-ei keltezésre javított háromoldalas tényvázlat alkalmas lehetett volna a felperes és a X. r. alperes közötti megbízás létrejöttének bizonyítására, mert megszerkesztésére nyilvánvalóan azért került sor, hogy a felek rögzítsék a megbízás létrejöttéhez szükséges, az ügyvédi törvény 23.§ (1) bekezdése által megkívánt elemeket. A felperes azonban sorozatban készített kisajátítással kapcsolatos tényvázlatokat, üresen hagyva a megbízási szerződés lényeges adatait. Ezek a lényeges adatok kitöltetlenül maradtak, ezért nem lehet megállapítani, hogy a felek között milyen tartalommal jött volna létre a megbízás. Mivel a X. r. alperes a tényvázlatot alá sem írta, ez az okirat azt sem bizonyítja, hogy a X. r. alperes akarata a megbízási szerződés megkötésére irányult volna. Ugyan az ügyvédi törvény 23.§-ának (2) bekezdése szerint a megbízás írásba foglalásának elmaradása a megbízás érvényességét nem érinti, de a felperes azt sem tudta bizonyítani - holott ennek bizonyítása őt terhelte volna -, hogy az írásba foglalás mellőzése ellenére a megbízás a felperes és a X. r. alperes között a felperes által megjelölt tartalommal ténylegesen létrejött. Adott esetben a megbízó és a megbízott által aláírt meghatalmazás alkalmas lehetne annak alátámasztására, hogy a megbízó részéről fennállt a megbízási szerződés megkötésére vonatkozó szerződési akarat. Azonban a perbeli esetben, - ahogy azt a másodfokú bíróság is helytállóan megállapította - az ügyvédi meghatalmazás sem támasztja alá, hogy a felperes és a X. r. alperes között a perbeli igény alapjául szolgáló ügyvédi képviseleti tevékenység vonatkozásában a megbízási jogviszony létrejött volna.

A X. r. alperes által is aláírt és 2004. december 2-ai keltezéssel ellátott ügyvédi meghatalmazás szerint az alperes egyrészt a megyei bíróság végzése elleni fellebbezés és felülvizsgálati kérelem benyújtásával hatalmazza meg a felperest. Másrészt azt is tartalmazza az ügyvédi meghatalmazás, hogy az megismétlése az M7-es autópálya k-i kisajátításából visszamaradt ingatlanrészekkel kapcsolatos kisajátítási kérelem kapcsán a Megyei Közigazgatási Hivatalhoz 2003-ban és 2004-ben benyújtott ügyvédi megbízásoknak. Harmadrészt kiemeli az ügyvédi meghatalmazás, hogy a megbízás kiterjed a közigazgatási hivatal előtt 32/2004. szám alatt folyamatban lévő kisajátítási eljárásban történő képviselletekre is. A Megyei Közigazgatási Hivatal vezetője által 2005. július 8-án meghozott 29/2005. számú határozat szerint a XII. r. alperes, illetve jogelődje pót-kisajátítás iránti kérelmének helyt adva a megjelölt ellenérték megfizetése mellett közlekedés céljából a Magyar Állam javára kisajátításra kerültek egyebek mellett a k-i ingatlanok is, mely ingatlanoknak a X. r. alperes résztulajdonosa, illetve tulajdonosa volt. A felperes perbeli igényének alapját az e határozatban megjelölt kártalanítási összegek képezték. E határozatról az ügyvédi meghatalmazás nem tesz említést, ugyanakkor a felperes maga sem állította a per során, hogy ugyanebben a

közigazgatási eljárásban 2004. december 2-a előtt kiállított másik ügyvédi meghatalmazás alapján látta volna el a X. r. alperes képviselőt, ilyen meghatalmazás létezését nem is igazolta jelen perben. A Megyei Közigazgatási Hivatal vezetője a 2004. december 2-ai meghatalmazásban említett 32/2004. szám alatti eljárás során 2004. szeptember 28-án meghozott határozatában nem állapított meg a X. r. alperes mint tulajdonos részére kártalanítási összeget. E határozat ellen nyújtott be 2004. október 21-én a felperes a X. r. alperes nevében is keresetet - arra hivatkozással, hogy a határozatban érintett ingatlanoknak a X. r. alperes is résztulajdonosa -, mely perben azonban a felperes előadása szerint határozat még nem született. Egyértelmű azonban, hogy a perbeli igény szempontjából semmi jelentősége nem volt a Megyei Közigazgatási Hivatal előtt 32/2004. szám alatt folyamatban volt kisajátítási eljárásnak, így annak sem volt jelentősége, hogy ebben az eljárásban, illetve az azt követő perben a felperes rendelkezett-e a X. r. alperes meghatalmazásával. Arra vonatkozóan a perben nem merült fel adat, hogy az ügyvédi meghatalmazásban említett bírósági végzésnek mi volt a tárgya, de azt a X. r. alperes maga is állította, hogy a XII. r. alperessel megkötött szerződések bíróság előtti megtámadására adott megbízást a felperesnek.

A Megyei Közigazgatási Hivatal vezetőjének 2005. július 8-án meghozott, a perbeli kereset alapjául szolgáló 29/2005. számú határozatának 14. oldalán ugyan valóban szerepel, hogy kik azok az ügyvédek, akik "az általuk képviselt tulajdonosok vonatkozásában" a szakértői véleményt osszagszerűségében nem fogadják el, de ebből a határozatból nem lehet megállapítani, hogy annak meghozatalakor a felsorolásban szereplő felperes a X. r. alperes képviselője lett volna.

A felperes 18/F/1-F/2. alatt csatolt tárgyalási jegyzőkönyveket a Megyei Közigazgatási Hivatal vezetője előtt 28/2005. szám alatt megtartott tárgyalásokról, melyeken dr. K. G. ügyvéd is részt vett. A 18/F/1. alatt csatolt tárgyalási jegyzőkönyv érintette a X. r. alperest, és azt is rögzítette, hogy a tárgyaláson dr. K. G. ügyvéd dr. S. Á. ügyvéd helyett jár el. Az azonban nem állapítható meg a jegyzőkönyvből, hogy a X. r. alperes a tárgyaláson jelen lett volna, így értékelhetetlen a felperes azon állítása is, hogy a X. r. alperes a tárgyaláson nem kifogásolta, hogy dr. K. G. ügyvéd helyettesként az ő képviselőtében is eljár. Ez a tárgyalás 18 tulajdonost érintett, és a rendelkezésre álló adatokból még csak következtetni sem lehet arra, hogy dr. K. G. eljárta volna a X. r. alperes képviselőtében is. Egyébként a X. r. alperes 24. sorszámu ellenkérelmében úgy nyilatkozott, hogy a kisajátítási tárgyalásokon a perben érintett ingatlantulajdonosok azt sem tudták, hogy közülük ki volt az, aki megbízást adott a felperesnek. A felperes egyébként oly nagy számban képviselt ügyfeleket az M7-es autópálya nyomvonalával kapcsolatos, a Megyei Közigazgatási Hivatal vezetője

előtt folyó közigazgatási eljárásokban, hogy több esetben maga a Hivatal is bizonytalan volt a képviseleti jog fennállásában. Ezt támasztja alá a felperes 20. sorszámú beadványához csatolt levél, mely szerint erre tekintettel a Közigazgatási Hivatal vezetője csak a felperes kérésére küldte meg egy másik közigazgatási eljárásban a határozatát. A felmerült bizonyítékok egybevetéséből nem lehetett arra következtetni; a felperes a perbeli igény alapjául szolgáló közigazgatási eljárásban jogosult lett volna a X. r. alperes képviseletére, és azt sem, hogy a X. r. alperes nevében ténylegesen eljárta volna.

A X. r. alperesnek a felpereshez intézett, 2003. szeptember 24-ei levelét - melyet a felperes fellebbezéséhez csatolt - a Pp. 235.§ (1) bekezdésében írtak helyes értelmezésével hagyta figyelmen kívül a másodfokú bíróság. A Legfelsőbb Bíróság csupán megjegyzi, hogy az e levélben említett megbízás a perbeli igényhez nem kapcsolódó peres eljárásban felperest megillető munkadíjra vonatkozik.

Egyetért a Legfelsőbb Bíróság a másodfokú bíróság azon álláspontjával is, hogy a felperes nemcsak a megbízási jogviszony létrejöttét nem bizonyította, de azt sem, hogy ténylegesen eljárta volna a X. r. alperes képviseletében, és ezért a megbízás nélküli ügyvitel és a jogalap nélküli gazdagodás jogcímén előterjesztett kereseti kérelmeket is alaptalannak kell tekinteni. A felperes - aki saját perbeli állítása szerint kb. 1000 ügyfelet képviselt az M7-es autópálya megyei szakaszának kisajátításával kapcsolatban - már csak azért sem állíthatja, hogy a k-i ingatlanokkal rendelkező, az általa átvett kártalanítási összegekből ügyvédi munkadíjat nem fizető X. r. alperes a felperes rovására jogalap nélkül gazdagodott, mert a perben az sem nyert bizonyítást, hogy a X. r. alperes részére kifizetett kárpótlások összege a felperes más ingatlanok kisajátítása során kifejtett munkája következtében alakult volna ki. Ezt cáfolja ugyanis dr. R. M-nak a Közigazgatási Hivatal tanácsosának a 25. sorszámú jegyzőkönyvben rögzített tanúvallomása, aki ugyan nem vitatta, hogy a sz-i ingatlanok vonatkozásában a felperes által megnyert egyik korábbi per eredménye szerepet játszott a kisajátítás ellenértékének meghatározásában, de állítása szerint a k-i ingatlanok tekintetében ez nem így történt, a közigazgatási hivatal az általa kirendelt szakértő véleményére alapítottnak határozta meg a kárpótlási összegeket.

Fentiekből kitűnően a jogerős ítélet nem ütközik a felülvizsgálati kérelemben hivatkozott egyik jogszabály rendelkezésébe sem, ezért a jogerős ítéletet a Legfelsőbb Bíróság a Pp. 275.§ (3) bekezdése alapján jóváhagyta. A felperes eredménytelen felülvizsgálati kérelmet nyújtott be, ezért köteles viselni a felülvizsgálati illeték és az ügyvédi munkadíj formájában felmerült saját felülvizsgálati perköltségét, és emellett a Pp. 270.§ (1) bekezdése alapján alkalmazandó Pp. 78.§ (1) bekezdése alapján köteles megfizetni a X. r. alperes felülvizsgálati perköltségét. E

perköltség ügyvédi munkadíjból állt, melynek összegét a kifejtett ügyvédi munkával összhangban álló mérsékelt, de ÁFA-val növelt összegben határozta meg a Legfelsőbb Bíróság a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3.§ (5) és (6) bekezdése alapján.

Budapest, 2008. október 7.

**Salamonné Dr. Solymosi Ibolya s. k. a tanács elnöke,
Dr. Lőrincz Györgyné s. k. előadó-bíró,
Gyöngyösiné Dr. Gyügyei Klára s. k. bíró**

A kiadmány hitelével:

(Hajdu Mihályné)
bíróági írnok